

"על כ(נ)פיים ישאונך"

תחושות והרגשים מרגעים מרטיטים במסע תלמידי החינוך המיוחד של 'שיח סוד' לקברי צדיקי החסידות באוקראינה • על המעמד סוחט הדמעות באוהל סנגורן של ישראל בברדיטשוב, ועל קבלת עול מלכות שמים באומן

חיים רבינוביץ

המזוודות המתגלגלות, דיילים בתגי אל על ובלייל השפות לא הותירו מקום לספק: כן, אני נמצא במקום. נמל התעופה בן גוריון, טרמינל 1. למה זה תקף אותי בלכול, איני יודע, אני מתקדם קצת פנימה, רוצה לשבת ולארגן את המחשבות ואז הם נקלטים לי שוב בזווית העין וזהו זה. עלייתי על הנקודה.

אני רגיל בטיסות, מדינות ותרבויות, אבל הפעם הרגשתי מדי היימשי, ולרגע חשבתי שאני נמצא בירושלים, בני ברק או בית שמש. התקרבותי אל השלט הגדול שתלה בכניסה לאולם בו הם התרכזו "געת ונסעת" – אמרו האותיות, מלאות במשמעות, מלוות בחגיגות.

הם היו שם יחד עם הורים, אחים ואחיות, צוות, חברים ואוהבים ומעסיקים, כולם הגיעו, להתרגש יחד, לחוות את גודל השעה, כולם הבינו מהי משמעות ההמראה של בוגרי שיח סוד. "הנסיעה של בוגרי מרכז התעסוקה של שיח סוד לקברי הצדיקים באוקראינה לא הייתה יוזמה פתאומית או התארגנות בשלוח", מסביר הרב שמעון לוי, מנכ"ל שיח סוד אשר מלווה את תחום תעסוקה נמתכת כחמש עשרה שנים.

בעבר מקומות עבודה שהעסיקו אנשים בעלי צרכים מיוחדים, או לחילופין שלחו עבודה למרכזי המע"ש, הרגישו שהם עושים טובה לעובדים ולמוסדות, אך לאחר שהמדינה חוקקה את חוק שכר מינימום מותאם, ע"מ לעודד מעסיקים להעסיק אנשים בעלי צרכים מיוחדים בזכות ולא בחסד, נוצר כר נרחב לשינוי בתפיסה, אותו מוביל בראש ובהצלחה מפתיעה מרכז התעסוקה של שיח סוד. "לאחר שהבוגרים שלנו התחילו לעבוד לפרנסתם ולהרוויח את עמל כפיהם ביושר נוצר בלכול האם הכסף שייך להם, או לאפטרופוסים, ומכאן קצרה הייתה הדרך של הנהלת שיח סוד להתחיל על מבצע חדשני ואפילו נועז: הבחורים ישקיעו את כל המאמצים בעבודה, יחסכו לעצמם כסף, יעריכו את המשמעות של עמל ומעמל כפיהם ירכשו כרטיס טיסה לקברי צדיקים באוקראינה. במקביל, שיח סוד יארגן ויסבסד את כל הנסיעה, יסדיר בירוקרטיה ודרכונים וידאג למסע מרתק באוקראינה" – מרחיב הרב דוד לוי, ראש מנהל

רווחה.

עבודה רבה, הכנות קדחתניות סביב השעון והתארגנות מורכבת קדמו לנסיעה, אבל המאמץ היה ניכר, הטיסה הייתה מאורגנת בדקדוק לפרטי פרטים מרגע היציאה באוטובוסים והעמסת המזוודות לכיוון נמל התעופה ועד לחזרה לירושלים עיר הקודש ופזיור בשכונות.

תאריך הנסיעה גם הוא נבחר בקפידה שכן אין מתאים יותר מבחורי החמד המיוחדים הללו לעלות לציונו של סנגורן של ישראל ר' לוי יצחק מברדיטשוב ביום פטירתו. ביום רביעי כ"ד תשרי, קידמה את פני הנוסעים חברת אל על, המנגישה את עצמה לאנשים בעלי צרכים מיוחדים ונכות פיזיות, באדיבות ראויה לציון. טקס פרידה מרגש נערך בטרמינל. ההורים, המשפחה והמעסיקים נקראו אל הבמה וחלקו עם כולם את רחשי הלב. חשמל עמד באוויר, והשקט המרוגש העיד כי גדולה זו השעה של פריצת דרך, של

קצירת פירות עמל שגורעו במסירות נפש, של חלום השווים המגשים עוד חלק בדרכו למציאות. "זו פעם ראשונה שאני רואה נחת", אמר לפתע אב אחד וגורנו נשנק, "פתאום הילד המיוחד שלנו שהיה תמיד הנזקק, המוגבל, זה שנסחף אחרי – הופך להיות גיבור האירוע, מושא קנאה והערכה לשאר האחים".

בסיום הטקס המרגש שכלל נאומים, הסברים וחלוקת ערכות טיסה מושקעות ניגש אב נוסף למיקרופון ונשא את ברכותיו, ברכות שתחינה שגורה בהן: "ההורים והגבעות יפצחו לפניכם רינה" – אלו אבות ואימהות. האבות והאימהות שלכם מלווים אתכם היום בדרככם להשתתף בתפילה על קברי הצדיקים באוקראינה, ומנגד עומדים האבות הקדושים, אותם צדיקים אליהם אתם נוסעים, ובוודאי כבר מחכים לכם ופועלים שבקשותיכם הפרטיות, ותפילותיכם הזכות על כלל עמ"י יתקבלו מיד.

"לכו לשלום וחזרו אלינו לשלום, יצליח ה' דרכיכם, ויתקבלו תפילותיכם", סיים בדמעות. את הנסיעה הזאת יזכרו נוסעי המטוס היטב. ההמראה לוותה בניגון הבעל שם טוב וכל הטיסה הייתה מלווה באווירה מיוחדת עד לנחיתה בקייב

עם מחיאות כפיים סוערות. את פני הבוגרים קיבל צוות שכבר שהה במקום וכיוון אותם לעבר המלון. ביום חמישי, צעדה הקבוצה לעבר בית הכנסת הגדול שבקייב, ולאחר תפילת שחרית מסר שיחה הר"ג רבי משה ברנסדורפר, בנו של בעל הקנה בושם, על הזכות העצומה בעלייה לקברו של סנגורן של ישראל ביום היארצייט. הוא אף עורר אתם להתפלל על שלום כלל עמ"י הנמצא במצב לא פשוט כלל.

תחנת מעבר מרתקת בדרך לברדיטשוב הייתה בויטומיר, שם בילו הבוגרים בשיט כנהר, וניגוני השתפכות הנפש בין עצי ז'יטומיר, ארוחת צהרים ומנחה. יכלו המילים ולא יוכלו לתאר את המעמד הקודש שהיה על ציונו של הברדיטשוב. כל הקהל שנבח במקום הצטרף לאמירת פרקי התהילים של שיח סוד, קוויטלך סוחט דמעות של תלמידי שיח סוד ומשפחותיהם והצוות, נקראו במקום, והתפילות בקעו רקיעים.

היעד הבא היה מו"יבו, שבת קודש בצלו של הבעש"ט הקדוש.

במו"יבו חוו הבחורים חוויה אוטנטית של נסיעה בסוס ועגלה לכיוון מבצר עתיק בן 400 שנה, סיפורים היסטוריים ותצפית על כל המקום. שבת קודש פרשה את כנפיה על המקום נורא ההוד, מו"יבו. יהודים רבים שהו במקום, מכל המינים והסוגים, אך בוגרי שיח סוד משכו בתפילתם הסהורה את הנוכחים ולאט לאט התאגדו כל המניינים למניין אחד גדול ומרכזי של שיח סוד. במוצאי שבת נערכה סעודת מלווה מלכה עם תזמורת מיוחדת שהגיעה מהארץ ללוות את המסע. ביום ראשון יצאו הבחורים לאומן לציון ר' נחמן מברסלב, שם נערכה "התפילה" – אמירת תיקון הכללי, אבינו מלכנו ושמע ישראל עם המשפיע הנודע הרב אליעזר משה הלפרין ותחנה אחרונה במסע הייתה בגן סופיה.

בשעה חמש לפנות נחתו בוגרי שיח סוד בישראל וטל רטוב של שחרית קיבל את פניהם.

נרמה היה כי היקום כולו מצדיע לבחורים שהוכיחו כי הם יכולים לטוס רחוק, להגביה כנף, להמריא לפסגות חדשות. הם כבר לא רק בין השווים, הם עמדו במסע בכבוד לאורך כל הדרך. הם הפכו למצליחנים.

צקון לחש. נושאים תפילה במקומות הקדושים